

MAKTAB MENEJMENTIGA ZAMONAVIY YONDASHUV

Mexriban Kazaxbaeva Jamalatdin qizi

Ajiniyoz nomidagi Nukus Davlat pedagogika instituti

Pedagogika fakulteti maktab menejmenti

3-kurs talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy maktab menejmentining asosiy jihatlari, innovatsion yondashuvlari va ularning ta'lim tizimiga ta'siri haqida batafsil so'z yuritamiz.

Kalit sozlar: menejment, maktab menedjmenti, pedagogik boshqaruv, Raqamli transformatsiya

Maktab menejmenti – bu ta'lim jarayonini rejalashtirish, tashkil etish, nazorat qilish va takomillashtirishga yo'naltirilgan boshqaruv tizimi. Zamonaviy ta'lim muassasalarida menejmentning roli ortib, pedagogik jarayonni samarali tashkil etish, resurslardan oqilona foydalanish va o'quvchilarning ijodiy rivojlanishiga sharoit yaratish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Zamonaviy maktab menejmenti quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

- Innovatsion yondashuv
- Raqamli transformatsiya
- Jamoaviy boshqaruv
- Ma'lumotlarga asoslangan qaror qabul qilish
- Resurslarni samarali boshqarish
- Maktab va jamiyat o'rtasidagi hamkorlik

Zamonaviy maktab menejmentining samaradorligi quyidagi asosiy komponentlarga bog'liq:

Pedagogik boshqaruv

Maktab rahbariyati o'qituvchilar jamoasi bilan samarali ishlashi, ularning kasbiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlashi kerak. Bunda quyidagilarga e'tibor berish lozim:

- O'qituvchilarning malaka oshirish dasturlarini muntazam yo'lga qo'yish
- Ta'lim sifati monitoringini tashkil etish
- Innovatsion o'qitish metodlarini joriy etish

Moliyaviy va moddiy-texnik baza boshqaruvi

Zamonaviy maktablar resurslaridan samarali foydalanishi kerak:

- Moliya va budjetni rejalashtirish
- Yangi texnologiyalar va o'quv qurollarini joriy etish
- Maktab infratuzilmasini rivojlantirish

O'quvchilarning rivojlanishini qo'llab-quvvatlash

Har bir o'quvchining individual qobiliyatlarini aniqlash va rivojlantirish zarur. Buning uchun:

- Differensial yondashuv asosida ta'lim berish
- Ijodiy va ilmiy loyihalarni qo'llab-quvvatlash
- Psixologik xizmat va maslahatchi tizimini joriy etish

Jamoatchilik bilan hamkorlik

Maktab jamiyat bilan doimiy hamkorlik o'rnatishi muhim:

- Ota-onalar bilan muntazam aloqalar o'rnatish
- Mahalliy hokimiyat va nodavlat tashkilotlar bilan hamkorlik qilish
- Maktab bitiruvchilari bilan aloqa o'rnatish

Zamonaviy menejment an'anaviy yondashuvlardan farqli ravishda, o'quv jarayonini samarali tashkil etish uchun innovatsion texnologiyalardan foydalanishni talab qiladi.

Raqamli transformatsiya

Bugungi kunda raqamli texnologiyalar ta'limni boshqarishda muhim rol o'ynamoqda:

- Elektron kundalik va jurnal tizimlari (Maktab.edu, Kundalik.com)
- Masofaviy ta'lim platformalari (Google Classroom, Moodle, Edmodo)
- Onlayn monitoring va baholash tizimlari

Sun'iy intellekt va data-driven boshqaruv

Ma'lumotlarga asoslangan qaror qabul qilish zamonaviy menejmentda katta ahamiyatga ega:

- O'quvchilarning natijalarini tahlil qilish uchun sun'iy intellekt tizimlaridan foydalanish
- O'qituvchilarning samaradorligini baholash
- Ta'lim jarayonidagi muammolarni aniqlash va ularga yechim topish

Gamifikatsiya va interaktiv ta'lim

O'quvchilarning ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshirish uchun o'yin elementlaridan foydalanish:

- Onlayn o'yinlar va testlar orqali bilimni mustahkamlash
- Loyiha asosida o'qitish
- Virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalarini joriy etish

Liderlik va transformatsion menejment

Maktab rahbari faqat ma'muriy boshqaruvchi emas, balki yetakchi bo'lishi kerak:

- O'qituvchilarni motivatsiya qilish
- Jamoaviy qaror qabul qilish tizimini yo'lga qo'yish

Innovatsion g'oyalarni rag'batlantirish

Yuqoridagi innovatsion yondashuvlar maktab menejmentida quyidagi natijalarga olib keladi:

Ta'lim sifati oshadi

- O'quvchilarning bilim darajasi ortadi
- Zamonaviy metodlar orqali individual yondashuv yo'lga qo'yiladi
- O'qituvchilarning kasbiy rivojlanishi tezlashadi

O'quvchilarning motivatsiyasi kuchayadi.

- Gamifikatsiya va interaktiv ta'lim orqali o'quvchilar o'zlashtirish darajasi oshadi
- Innovatsion metodlar ta'limga bo'lgan qiziqishni oshiradi

Samarali boshqaruv tizimi shakllanadi

- Ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv tizimi yo'lga qo'yiladi
- Resurslardan oqilona foydalanish imkoniyati yaratiladi
- Jamoaviy qaror qabul qilish tizimi mustahkamlanadi

Xulosa va takliflar

Zamonaviy maktab menejmenti ta'lim sifatini oshirish, pedagoglar va o'quvchilar faoliyatini samarali tashkil etish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va resurslarni to'g'ri boshqarishga asoslangan.

1. Raqamli transformatsiyani jadallashtirish— elektron platformalar va sun'iy intellekt imkoniyatlaridan keng foydalanish
2. O'qituvchilarning doimiy malaka oshirishini ta'minlash— yangi metodlar va texnologiyalarni o'rgatish

3. O'quvchilarning kreativ fikrlash va innovatsion loyihalar bilan shug'ullanishiga sharoit yaratish

4. Jamoatchilik bilan hamkorlikni rivojlantirish– ota-onalar, mahalliy tashkilotlar va maktab bitiruvchilari bilan aloqalarni mustahkamlash

Shunday qilib, maktab menejmentining zamonaviy yondashuvlarini qo'llash nafaqat ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi, balki jamiyat taraqqiyotiga ham katta hissa qo'shadi.

Adabiyotlar:

1.В.П. Симонов. Педагогический менеджмент: Ноу-хау в образовании: учебное пособие / В.П. Симонов. - М., Высшее образование,

2.М. Sharifxo'jaev., Q.Abdullaev. Menejment. Daslik. - T.: O'qituvchi, 2001.-B.43.

3.Л.В.Пергудов, М.Х .Саидов. Менежмент экономика вищого образования. - Т.: Моля, 2001.-B.65.

4.Fullan, M. (2014). The Principal: Three Keys to Maximizing Impact.

5. Jossey-Bass.Hargreaves, A., & Shirley, D. (2020).

6.Five Paths of Student Engagement. Routledge. OECD (2021).

MILLIY XARAKTER XUSUSIYATLARINI RIVOJLANTIRISHDA SHAXS INDIVIDUALLIGINING O'RNI

University of business and science Pedagogika va psixologiya

kafedrasi katta o'qituvchisi Usmonova Muattar,

psixologiya yo'nalishi 2- bosqich talabasi Hasanboyeva Kamola

Annotatsiya: Ushbu maqolada shaxsning individual psixologik xususiyatlari orqali milliy xarakter xususiyatlarini rivojlantirish haqida so'z boradi. Yozuvchilarning asarlaridagi

qaxramonlar orqali milliy xarakterning o'quvchilar rivojlanishiga ta'siri haqida bayon etilgan.

Kalit so'zlar:shaxs,xarakter,rivojlanish,irodaviy sifat, mustaqillik , tashabbuskorlik,o'spirin